

א) שנה ה: ע"ש לעיל ט"ז.
ב) שנה קכ"ג, ג) כלים פ"ח
מ"ה (ד') ונ"ה א'
ז"ל, א) ושבתי קיד.
מגילה (ה'.) א' שנה י"א.
לעיל כ"ה, ז) שנה י"ב.
ט) [שם: ע"ה ג. וז"ל].
י) [למקן [כ"ה, א'] ע"י
חז"ל לעיל כ"ה, ד"ה לא.
כ) שבת י"ג, ט) ע"י חז"ל
לעיל כ"ה, ד"ה לא, ט) ע"י
הלל בבריתא תר"ה
כ"ב מאיר (ע"י מהרש"א)
ד' [ע"י חז"ל: שנה ז' ד"ה
אלף, ט) פסחים ד'
ט) לעיל פ"ב, ט) [ע"י
ל"ה, א'] ע"י חז"ל לעיל
בסו"ה הוא סבר
ובמהרש"א שם.

הנהגות הב"ח

א) גמ' ב' מ"ו [ט] והא
מלא ר' יהודה אומר כוונתו
וקן רוקו לל"ל ויבנה
שנתלש"ל נמחק:

תורה אור השלם

א) והוא ר"מ נפשו
כל קישורו אהבו בית:
[משל"ה י"ז]

ליקוטי רש"י

דרך ע"ה. ונענה
מלכא שקרי מרשות
היכנס והולכו דרך
לעולה מלכא והניחו
לפוק ארבע חייב וע"ה
דאורא מקום פטור
לגמ' [עשרה] ואין ט'
מקום רובא ארבע אלמא
כיון דלא מה נמקום פטור
לא מצינ' ונע"ה גמ'.
שנבניה לעולה מעשרה
לא שילט פ"ה אורי
כדא מרביס ויהי מקום
פטור. חייב. כי הרי
אמינא ארבע דרך מקום
פטור אול' [שבת טו].
דביה"ה. האניס לרשות
בעינן [מכובת ד'].
מחוררת. לגבי כבוד
הוא כון ממוחה עליו
מיז [דף סג.]. [מכילה]
טו. י"א יעמוד אדם.
כדאי וישועי פ"ה ואלכו
להי"ר לחמ' כל' ולשמות
גזרה שנה ארבע הכלי הכלי
אליו ונמלא ממחייב טח"ה
[ע"ה י"א]. א"ה א"ה כ"ן
הכונה וכו'. למישי.
שנה יושב ונפול למקום
או מחסרה לה"ר מדרבנן
עגלמא הוא. ואנן ניקוב
וגזורה. אשעת לאשו
אנו הולמ' כל' [שבת
יא:]. גזירה לגזירה.
הא לא למינעו כדאי ה"ס
שלין גזרינן קו"ה לגזרה
מיהא קו"ה נפקא
ובתמיהא את משנתנו
עמו ממתיה לומר
גזרה למשמיה לומר
ולא משנתנו למשמיה
שלא יעשו גזרה לגזרה
[ביצה ב'].

המוצא תפילין

פרק עשירי עירובין
הוא פבר מרדפיא ר"מ כו'. פי' צוקנט' סיפא היא דלא יפתח
לאיירי צה ר"מ וק"ק' דהיא רמוקה יותר מדלי ונראה לר"י
דסיפא דלא יפתח ולא ירוק דפליג עליה ר' יהודה וקמא צר פלוגמא
לר' יהודה ר"מ ומיהו קשה דלא"ר הוא ליה למיפדך נמי בגמרא ר"מ
אדר"מ למאי דגרסי' צרוז ספרים ר"מ

הוא סבר מרדפיא ר"מ רישא גמי ר"מ ולא
היא סיפא ר"מ ורישא רבנן: **ובלכר** שלא
יוציא חוץ: הא הוציא חייב חמאת לימא
מסייע ליה לרבא ^א דאמר רבא המעביר חפץ
מתחילת ארבע לסוף ארבע והעבירו דרך
עליו חייב מי קתני אם הוציא חייב חמאת
דילמא אם הוציא פטור אבל אסור איכא
דאמרי הא הוציא פטור אבל אסור לימא
תיהו תיובתיה דרבא דאמר רבא המעביר ^ב
מתחילת ד' לסוף ד' והעבירו דרך עליו חייב
מי קתני? הוציא פטור אבל אסור דילמא אם
הוציא חייב חמאת: לא יעמוד אדם ברה"י
וכו': אמר רב יוסף *השתין ורק חייב חמאת
והא בעינן עקירה והנחה ^ג מע"ה גבי מקום
ד' וליכא מחשבתו משייא ליה מקום דאי
לא תימא הכי הא ^ד דאמר רבא ^ה זרק ונה
בפי הכלב או בפי הכבשן חייב חמאת והא
בעינן הנחה ע"ג מקום ד' וליכא אלא מחשבתו
משייא ליה מקום ה"ג מחשבה ^ו משייא לה
מקום בעי רבא הוא ברה"י ופי אמה ברה"ר
מהו בתר עקירה אולינן או בתר יציאה
אולינן תיקו: וכן לא דלא הפך בה ^ז והתנן
היה אוכל דבילה בידים מסואבות והכנים
ידו לתוך פיו ליטול צדור רבי מאיר מטמא
ורבי יוסי מטהר רבי יהודה אומר ד' היפך בה
טמא לא היפך בה טהור ^ח אמר רבי יוחנן
מוחלפת השיטה ריש לקיש אמר לעולם לא
רבי יוסי מטהר רבי יהודה אומר ד' היפך בה
טמא לא היפך בה טהור ^ט אמר רבי יוחנן
מוחלפת השיטה ריש לקיש אמר לעולם לא
רבי יהודה אומר כיהו ונתלש והא תניא ר' יהודה
אומר כיהו ^י שנתלש וכן רוקן שנתלש לא
יהלך ד' אמות עד שירוק אלא מחוררתא
כדשנינן מעיקרא: אמר ר"ה כיה בפני רבו
חייב מיתה שנאמר ^{יא} כל משנאי אהבו
מות ^{יב} אל תקרי למשנאי אלא למשנאי והא
מינס אניס כיה ד' ורק קאמרין: **מתני'** ^{יג} לא
יעמוד אדם ברה"י וישתה ברה"ר ברה"ר
וישתה ברה"י אלא אם כן הכנים ראשו ורובו
למקום שהוא שותה וכן בגת: **גמ'** רישא
רבנן וסיפא רבי מאיר אמר רב יוסף בחפיצין
שצריבין לו ודברי הכל ^{יד} איבעיא להו
כרמלית מאי אמר אביי היא היא אמר רבא ^{יז}
^{יח} היא גופא גזירה ואנן ניקום ונגזור גזירה
לגזירה אמר אביי מנא אמינא לה מדרקתני
וכן

וכן בגת. לעינן מעשר פירוש נריך שכינס ורוצו על
ד' דמתוך שהוא נריך להס יכניסם אלכו משקין הללו נריבין לו
וגזרינן: כרמלית מאי. היכי שיעמוד כרמלית ושתה כרה"י או
כרה"י? היא היא. כי מיהי ללא יעמוד כרה"י ושתה כרה"י כך
לא יעמוד כרמלית ושתה כרה"י: היא גופא גזירה. אי דעייל
לגביה כלי ליכא אכורא דאורייתא אלא גזירה דרבנן דלא ימי
לאסוקי מרה"י לרה"י ואנן ניקום ונגזור שמהי אטו הכנסת כלי:
וכן

צ"מ.

הוא פבר מרדפיא ר"מ כו'. פי' צוקנט' סיפא היא דלא יפתח
לאיירי צה ר"מ וק"ק' דהיא רמוקה יותר מדלי ונראה לר"י
דסיפא דלא יפתח ולא ירוק דפליג עליה ר' יהודה וקמא צר פלוגמא
לר' יהודה ר"מ ומיהו קשה דלא"ר הוא ליה למיפדך נמי בגמרא ר"מ
אדר"מ למאי דגרסי' צרוז ספרים ר"מ

מאיר מנמנה וכן גרס ר"מ ולמאי
דמסקי מוחלפת השיטה נמי ניחא
ללא תיקשי דר"מ אדר"מ ושמא
מש"ה הניח מלהקשות דר"מ אדר"מ
משום דליכא דמהפכי דרבי מאיר
לדרכי יוסי ^א:
זרק ונה ברה"ר דכ"ב בפי ב"ב כו'.
אורי' ללא גרסי' ונה דוגמ'
משמע ללא נמחין לך כדמכות
צפ"ק דשפת (דף ה.) גבי הא דלא"ר
יומין זרק חפץ והלך ונה נמחין ידו
של חצירו חייב והכל איירי במתכוין
לכן ומיהו ר"מ גריס ונה למ"י
למימר דוגמ' משמע שפיר מתכוין
דסתם זרק ונה הספך צמקום שמתכוין
לכל זרק ונה משמע שהלך בלא
כוונת הלקט ועוד י"ל דצפ"ק דשפת
מימורא דמימורא דייק דלא"ר בלא
מתכוין ^ב: **מחשבתו** משייא
ל"ה מקום. דוקא כזי הא' גוונא
דנהנה בליתו מקום טפי מנמקום
אחר כגון צפי כלל שיאלמנה וצפי
הכבשן ששקף סס וכן השתין ורק
אזל זקע וכן על המקלות או על שום
דבר אפי' במתכוין לא אמרינן מחשבתו
משייא ליה מקום: **היה אוכל**
דביה"ה בידים מסואבות. פי' צוקנט'
דצילה של תרומה ור"י אומר דאפי'
בשל חולין ניחא לדידיה הפסקות
תרומה מטמאין את הרוק שהוא
משקה להיות תמילה ^א וחור וטמא
את הדצילה וגם מכשירה דהוה להו
חולין טמאין דפסקין את הגוייה ^ב
דמשקין כל שהוא מטמאין כדאמרין
בצרכות פרק אלו דברים (דף נב)
שמא ילאו מים אחורי הכוס ויחזור
ועמאלו את הידים וסממא דמחורתי
הכוס ליכא רביעית דכלל נטילתו
ליכא אלא רביעית וצפ"ק דפסקים
(דף ט') נמי משמע שהשכר מטמא ^ג
ממנת המשתקן שעליו וסממא ליכא
בהו רביעית והא דקאמר' כגמא
דוכמי לטמא טומאת משקין צרביעית
^ד גבי יין נסך וצומר [מ"ג] גבי עשר
רביעיות היינו לפסול את הגוייה כמתן
מעילה (דף פ') כל המשקין
מנטרפין לפסול את הגוייה צרביעית
אזל לטמא ולטמא אולמא כלל שהוא
[משקין] ^ה עימאלו וטמא ורוק חשיב
משקה לקבל טומאה כמו שחשוב
משקה להכשיר הדצילה והשמא היא
דמגויה (דף כ') נימא נפקקה לי
וקשרמיה צפה לפי מה שפירשתי

רבי מאיר וכל ידן רוק מותר לשחות בכל ענין והיינו כרבי מאיר:
הגת ועל ידן רוק מותר לשחות בכל ענין והיינו כרבי מאיר:
קולט
ברה"י וישתה ברה"ר כו' ואמרין רישא דקתני עומד ברה"ר ומטלטל ברה"י כו' רבנן סיפא דאמר אדם כו'
ר' מאיר ופירק רב יוסף כן כחפצן שצריבין לו לגזור ופאילו רבנן מדרי דכי הוא גונא לא שרי ליה אלא מניס ראשו ורובו
למקום שפירק נתיבס כו'. איבעיא להו כליש שצריבין לו וכן כרמלית מהו שיעמוד ברה"ר או ברה"י אמר אביי היא
היא כלימא אסור. רבא אמר היא גופא מניס היבים לרה"י גזירה היא נימא ראשו מרשות לרשות והיא איסורא דאורייתא
השק שלמות על ר"ה ^א (6) משמע משמע דצרימא היא וכן לקמן בסוף פ"ה והא דמניס כרימא י"ז ע"ה דהא משנה היא בכלל פ"ה.
[ע] מהרש"א. [כפ"י] היה כחוב "מטמא", ומחקר מהרש"ל, ומהרש"א החליפו בחיבת "הא" (פ"ה):
[פ] "נתלש" ליתא בו רבי ויציא רפ"ח שהגיה הב"ח:

כח א מיי פ"ג מהל'
שנת הלכה נ קמט ע'
כ"ב ב מיי שם הלכה י'
קמט ע':
ג גמ' שם הלכה י' וקמט
שם מוש"ע א"ה פ"ג ע'
ספיק צ':
ד א ד מיי פ"ג מהל'
שנת הלכה נ קמט ע':
ז ב ה טו"ז ע"ה י"ד פ'
רמב ספיק עט':
ז א ו מיי פ"ג מהל'
שנת הלכה נ קמט ע':
סא טו"ז ע"ה א"ה פ"ג ע'
ספיק פ':

רבינו חננאל

ובלכר שלא יוציא חוץ
לד' אמות דייקון מיה
ללישנא בתרא את הוציא
פטור אבל אסור נימא
היה ותיבא דרבא דאמר
המעביר חפץ תמלח' ד'
לפוק ד' אם המעביר דרך
עליו חייב. דהו רבא מי
קתני ברה"י אם הוציא
פטור אבל אסור אבל
לעולם אימא לך אם
הוציא חייב חמאת: לא
יעמוד ברה"י וישתין
כו' וכן לא ירוק מרשות
לרשות. אמר רב יוסף
השתין או רוק בשוגג
חייב חמאת ואפי' דלא
עקר טמאין מקום ד' דהא
פיר ופי אמה שלו אין
בהו ד' טפחים מחשבתו
שחשב כו' לעקור מהו
להנחתו משייא להו כמו
שיש בו ד' טפחים
וכדכא דאמר רבא זרק
ונה כפי הכלב או בפי
הכבשן חייב דמחשבתו
שייא לפי הכלב ולפי
הכבשן [מקום ד'] אמת
נמי פיר ופי אמה
מחשבתו משייא להו
כדאמרין מקום ד' כן
ברא הוא ברשות
הרבים ופי אמתו ברשות
היחיד ופי הוא ברה"י
אמתו ברה"י מהו בתר
עקירה אולינן ומתנת
לרשות הוא או דלמא בתר
צרכות פרק אלו דברים (דף נב)
יציא אולינן ורשות חרא
היא בעלמא בחיוב. וק"ל
כל תיקו אסורא
לחומריה ר"י [אסורא]
אפי' שנתלש רוקן
בפניו ר"ה ואפי' דלא
אפי' ברוק נתלש בקרא
ל' והתניא האוכל דבילה
ביום סמטובא והכניס
ידו לתוך פיו ליטול צדור
ר' מאיר מטמא שכבר
בנבשה ברוקו נגע בה
ודיו מסואבות ור' יוסי
מטהר שאין זה הכשר י'
יהודה אמר היפך ברוקן
נהה נתלש מהכשרי אל
היפך חתור פי' לא נתלש
עדיון ואינו משקה
להכשיר דהוה במשדיון
אלו מטמאין
ומשדיון וכו' של זב
ורוקן ושבתו ורבי ומימי
וגזלו ורביעית מן המת
ודם נדה ר' אלעזר אמר
ש"י אינה מכשית. א"ר
יודמן מוחלפת השיטה.
פי חלקו ואומר במשנה
ר' מאיר אומר היפך בו
טמא ר' יהודה אומר
אפי' שלא היפך טמא
ובא ר"ה ואמר לעולם לא
היפך חתור פי' והיא
בכרייתא רוקן ומשנתו
שייא כמו לחיה עבה
חתיבה. כיון תיבא עבה
ואקשינן עליה והתניא
כיהו וכן רוק שנתלש
עמו. אם הלך בו ד' אמות
חייב אלא מחוררתא כו'
יתנן. אמר ר"ל כיה רוק
כו': לא יעמוד אדם

